Գ. ՏԱՐԻ Թիւ 1194 — ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 15 ՅՈՒՆՎԱՐ 1903 — 28 ՅՈՒՆՎԱՐ 1903 „Ն. Տ.”

ՎՕ ՓԱՐԻԶ
ՏԵՐ ԵՒ ՏԵՐՈՒԿԸ
ՏԻԳՐԱՆ ՉԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
20, ՊԱՊՈՒ ԱԼԻ ՉԱՏՏԷՍԻ, 20
Կ. ՊՈԼԻՍ

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՎՕ ՓԱՐԻԶ
رمنیجه سورهاتاق غزتهسی صاحب امتیازی د. جیوانك
باب عالی جادهسی نومرو ۲۰
DIRECTION DU JOURNAL ARMÉNIEN
SOURHANTAG
20, Avenue de la Sublime Porte
CONSTANTINOPLE

ԼՏ ՁԻ ՏՐՈՒԻԼ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՈՒՂՂՈՒԱԾ ՈՒԻ Է գրուիլ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՊՈԼՍՈՅ ՀԱՄԱՐ
12 ամիսը կանխիկ զր. 75
6 » » » 40

ԴԱԻԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
ԹՂԹԱՏԱՐԻ ԾԱԽՔԸ ՄԵՐ ՎՐԱՅ
12 ամիսը կանխիկ զր. 100
6 » » » 50

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ՀԱՄԱՐ
ԹՂԹԱՏԱՐԻ ԾԱԽՔԸ ՄԵՐ ՎՐԱՅ
12 ամիսը կանխիկ Ֆրգ. 22
6 » » » 11

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
ԿԸ ԱՌԱՒՒՆ
ԱՄԷՆ ԱՄՍՈՑ
10 ԻՆ 20 ԻՆ ԵՒ 30 ԻՆ

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ԳԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 զր.
Մէկ անգամէ աւելի յանուզգանց համար համապատասխան պայմաններ

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ
ԿԸ ԸՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ
Ա.Ց.Ա.Ի.Օ.Ց.Ն.Ե.Ր.Ը Ա.Ր.Շ.Ա.Լ.Ո.Ց.Ո.Ւ.Մ.Ն.

ՁԵՐՄԱԿ ԳՈԳՆՈՑՆԵՐԸ

ՄԵՐ ՏԻԿԻՆՆԵՐՈՒՆ

Ձեր գրգռոյչ փափկութիւններուն մէջ, Հայ տիկիններ, անդրադարձա՞ծ էք երբէք այն հրաւառ հարցերուն վրայ, որոնք կը զաղնցնեն այս միջոցին հանրային միտքը՝ ի մասին այն դատիարակութեան որ կը տրուի ու մանաւանդ պէտք է տրուի մեր աղջիկներուն, այսինքն անոնց՝ որոնք ձեր յաջորդները պիտի ըլլան իբրեւ վարիչ մեր ընտանեկան կեանքին, առաջին դատիարակները մեր մանկութեան։

Դրաւ կը դնեմ թէ ոչ։

Զգացմունք մը որ նիւթական բարեկեցութեան մէջ կը գտնուին, այսինքն անոնք որ ամենէն աւելի միջոց և ձեռնհասութիւն կրնան ունենալ հանրային հարցերով զբաղելու, ընկղմած են ընկերային զուարճութիւններու մէջ։ Երեկոյթները, պարահանդէսները, բոքիքը, ցորկուան այցելութիւնները կը գրաւեն իրենց ժամանակին մեծ մասը, —խոստովանելի ժամանցները միայն կը թուինք—, և մնացեալ ժամերն ալ կը սահին կ'անցնին, այդ երեկոյթներուն պատրաստուելու համար՝ իրենց մօտիկին հետ երկար տեսակցութիւններով, Փիկառօ-Մօտի մէջ նշմարուած վերջին նորաձեւութիւններուն վրայ մանրակրկիտ ուսումնասիրութիւններով, մանեակներու, մուսլիններու, դիպակներու, կերպասներու գոյնին, տեսակին ընտրութեան վրայ երկար խորհրդակցութիւններով, և ուրիշ հազարումէկ ոչնչութիւններով, որոնց միացումը այնքան աղուոր ամբողջութիւն մը կը կազմէ, ու ճաշակաւոր արուեստի մը մէջ պաշտելի կերպով հմայիչ կը ցուցնէ ձեր գեղեցկութիւնը մեզի նման պարզամիտ էրիկ մարդերու, որ այդ արտաքին վայելչութիւնը, հրապոյրը միայն փնտռելու կարճատեսութիւնը ունեցեր ենք դարերէ ի վեր։

Ցանցանքը մարդկային սեռին տգեղագոյն կէսերնն է ուրեմն, եթէ իր միւս գեղեցիկ կէսը՝ ընդհանրապէս իր մարմնական հրապոյրներուն միայն կարեւորութիւն կուտայ, փորձով համոզուած ըլլալով թէ մակերեսութիւնը կը փնտռուի՝ կեանքի ինչպէս չատ մը բաներուն նոյնպէս իր ալ վրայ։

Անշուշտ ամենէն ալ մանաւանդ խորհրդածութիւնով մը չէ որ կը հետեւիք այս ընթացքին, որ ընկերական քան մը դարձած է այլ եւս ձեր մէջը, և ասոր համար իսկ աւելի դժուար հիմայ արթնցնել զձեզ այն անհոգութեան թմբիրէն, որով համակուած էք ոչ միայն մեր հանրային կրթական ու բարեսիրական հարցերուն, այլ և ինչ իսկ ձեր ընտանեկան ներքին բարեկեցութեան վերաբերող էական խնդիրներուն մասին։

Եւ սակայն մարդկային ընկերութեան պահանջները կը ստուարանան ու սուր հանգամանք մը կ'առնեն ժամանակի ընթացքին հետ. այն աստիճան որ միայն այր մարդերուն գործունէութիւնը չի բաւեր այդ բոլոր պէտքերուն գոհացման, ու կնոջ գործակցութիւնը անհրաժեշտ կը դառնայ։

Կնոջ այս գործակցութեան հարցն է որ ուսումնասիրուեցաւ վերջերս Սուրհանդակի երկու համակրելի աշխատակցուհիներուն՝ Տիկին Հռիփսիմէ և Տիկին Սրբուհի Կուրտիկեանի կողմէ, առաջինը՝ երկար ատենէ ի վեր ծանօթ Սուրհանդակի ընթերցողներուն իր այնքան հիւթեղ գրութիւններով, և երկրորդը՝ Դպրոցասիրացի նախկին ատենուհի մը՝ որ կրցաւ իր մէկ երկու լուրջ յօդուածներովը ուշադրութիւն գրաւել։ Երկուքն ալ՝ երկրորդական մանրամասնութիւններու մէջ տարակարծիք՝ միեւնոյն գաղափարն ունին սա տխուր կէտին մասին թէ մեր կիները չունին հիմայ այնքան լուրջ մասնակցութիւն մը մեր հանրային գործերուն, որքան ունեցած են նոյն իսկ մօտաւոր անցեալի մը մէջ։

Եւ սակայն ատոր բոլորովին հակառակը պէտք է ըլլար, նկատի առնելով այն զարգացումը, զոր ստացած են մեր աղջիկները վարժարաններուն մէջ. զարգացում մը, որուն հետեւանքով մեր չատ մը ընտանիքներուն մէջ աղջիկը զարդ մըն է հիմայ, սիրուն, աղուոր պոպիրկ մը, որ եթէ չի հետաքրքրուիր մեր հանրային գործերուն, ու մտքէն չանցներ գթութեան հոսանք մը առաջ բերել դէպի կարօտեալները, այս ցուցամ ձեռք օրերուն այցելութեան երթել բազդին անժառանգուածներուն, միւս կողմէ գոնէ հետաքրքիր ալ չէ գիտնալու թէ տունը ի՛նչպէս կը դառնայ։

***

Այդպիսիներուն, ու ձեզմէ չատերուն ալ, տիկիններ, —ներեցէք անփափկանկատութեանս— խորունկ դաս մը կրնայ ըլլալ Բարիզի Թէաթռ-Անթուանին մէջ ներկայացուած թատերախաղ մը՝ ձերմակ գոգնոցները՝ որուն ամփոփումը կը յուսամ թէ պիտի չսահգրգռէ ձեզ։

Պօմարշէ՝ Ֆրանսայի զուարթ հեղինակ մը՝ ըսած է ժամանակին թէ այն յատկութիւնները զոր կը պահանջէք սպասաւորներէն, անոնց տէրերու ամենամեծ մասը ունի՞ն իրենց վրայ, սպասաւոր ըլլալ կարողանալու աստիճան։ Այս չատ ճիշդ խօսքին ընդլայնումն է զոր ձերմակ գոգնոցներու հեղինակը՝ Լուի Պէնիէռ՝ Թատերաբեմին վրայ հանած է, մանրադէտ ի ձեռին ուսումնասիրելով Ֆրանսայի գաւառացի քաղքենիներու բարքերը, ատորագծելով անվեհեր ու ծաղրելի կողմերը այդ ինքնակոչ ազնուականներուն, որոնց նմանութիւնները անպակաս են մեր մէջ ալ։

Տեսարանն է այդպիսի քաղքենիի մը ճաշասրահին մէջ։ Ճաշը աւարտած է, և հրաւիրեալները՝ հեգնոտ, ծաղրող ոճով մըն է որ կը խօսին բացականութիւնը սովորական է Ֆրանսայի գաւառի բարքերուն մէջ ալ։

—Շատ աղէկ, չատ աղէկ... խահուէ մը ապսպրել տայիր ինձի, որով հետեւ յոգնած եմ։

—Շատ աղէկ։

—Ձե՞ս ըսեր, մեր պզտիկ չունը եավրուլամիլ ըրաւ երէկ գիշեր։

—Կընե՞ս եա։

—Մէկ հատը ձեզի պիտի տանք։

—Շնորհակալ եմ։

—Բայց քիչ մը մեծնան տէ անանկ։

—Շատ լաւ։

Ծաճախորդը մեկնելու չարժումներ կընէ, նշանացի կը պատասխանես իրեն որ քիչ մը համբերէ։ Կը բարկանաս, բայց քաղաքավարութիւնը չներեր որ ենովք աղան վռնտես։

—Ի՞նչ ալ աղաորիկ լակոտներ են։

—Այո՛։

—Սա պիտի հարցնէի ձեզի թէ, ի՞նչպէս մեծցնելու է ասոնք։ Մայրերնին տակաւ ու հիւանդոտ է, կաթ չունի, ասոնք ալ ինչպէս որ պիպերոօն առնենք ու անով կաթ տանք։

—Այո՛։

—Կըլլա՞յ մի։

—Չիյտեմ։

—Ձեր թաղը սանկ չուն մը չկա՞յ որ գայ մեզի մնայ ու սա լակոտները պէսլէմիլ ընէ։ Բուղտա, կաղաչեմ, աչխատինք, ու ազատենք սա խեղճերը... պիպերոօնի խելքս չպառկիր իմին։ Աղին անդին հարցնէիք որ փընտռէիք ասանկ չուն մը...

—Շատ լաւ, կը նայինք։

—Հիմա նայէիք։

—Հիմա գործ ունիմ, անկարելի է։

—Ա՛ս ալ գործ է, սեպապ է։

—Գլուխս քերելու ատեն չունիմ այսօր։

—Ե՞րբ կը նայիք։

—Ստիպողական գործեր ունիմ, երբ նայելիքս անգամ որոշելու ժամանակ չունիմ։

—Ժամանակ անցնելու չի գար անանկ բան մ'է որ...

—Դուրս ունիմ ենովք աղա։

—Անանկ բան մ'է որ ուշացնելու չի գար ... մէկ հատը քեզի պիտի ըլլայ։

—Բառորդէ մը կուդամ, կըսէ յաճախորդն ու վաճառատունէն դուրս կելնէ։

—Հօֆ, հօֆ, հօֆ, կը հառաչես ինքիրմէդ։

—Լակոտներն անանկ ալ սատանայ են որ տեսնելու բան է։

—Այո՛։

—Ուրեմն գարար տանք ու լմնցընենք։

—Այո՛։

—Պիպերոն չըլլար։

—Ըլլար։

—Մտնուս չուն մը գտնելու է։

—Այո՛։

—Ուրիշ ճար չկայ։

—Չկայ։

—Կա՛յ մի եա։

—Չկայ։

—Չէ, թէ որ կայ նէ՛ ըսէ։

—Չկայ, ենովք աղա, չկայ, չկայ, չկայ։

—Բարկացա՞ք։

—Չը բարկացայ, բայց...

—Բարկանալու իրաւունք չունիք, ես ձեր սպասաւորը չեմ, ձեզմէ չահ մ'ալ չեմ ակնկալեր, խահուէ մը խմեցի, կուզէք նէ անոր ալ բարան կուտամ հօ կէլտին, սէֆա կէլտին։

—Չէ...

—Դիտնալով որ չուներէն կախորժիս, ուզեցի քեզի չուն մը հէտիյէ ընել, դուն չնորհակալ ըլլալու տեղ, օտապաշըի թավըր կը բանես ինձի։

—Չէ, ենովք աղա։

—Հէր քուչուն էթի եէնմէզ, սա ալ սորվէ չես գիտեր նէ։

Ենովք աղան բարկութեամբ կը մեկնի։

Դուն ալ յաճախորդիդ դարձին կըսպասես։

ՄՏԱԾՈՒՄՆԵՐ

Հիանալի է Բնութիւնը, իր այլազան տեսարանները կը հմայեն մեր հոգիները։ Գարունը իր անոյշ սիւգերով, խնկահոտ ծաղիկներով, ամառը իր կապուտակ երկինքով, պայղուն լուսաւորներով, աշունը իր մելամաղձոտ դալկութիւնով ու ձմեռը իր անբիծ սպիտակութիւնով։ Իւրաքանչիւր ոք Բնութեան աչքը կը կրէ իր մէջ, բովանդակ մարդիկ կրնան զգալ ու սիրել Բնութեան պէրող գեղն ու հմայքը, զգացումը. սիրոյ տարբերութիւնը առ այդ անոնց առած դաստիարակութենէն, կրթութենէն կախում ունի։

Գեղեցիկ է Բնութիւնը, մայր Բնութիւնը. Թուղթի, լաւ ևս պաստառի կտորի մը վրայ գծուած լաւագոյն նըկար մը, քարի կամ փայտի վրայ քանդակուած գեղեցկագոյն պատկեր մը Բնութեան ընդօրինակութիւնն է պարզապէս, արուեստին մէջ գեղեցկութիւնը՝ թարգմանութիւն մը, մեկնութիւն մըն է ինքնին Բնութեան բիւր գեղեցկութիւններուն, կ'ըսէ լաւագոյն գրող մը։

Բնութեան սէրը կ'ազնուացնէ. կը բարձրացնէ մարդը, դէպի լաւագոյնը չարժելու, դառնալու ճաշակ ու նոյն ատեն կարողութիւն ալ կուտայ։ Բոլոր հին ժողովուրդներուն, ազգերուն մէջ Օրֆները գոյց տալ իբրեւ նրբաճաշակ գեղարուեստագէտ, որովհետեւ առաջին անգամ անո՛նք Բնութեան բիւր գեղեցկութիւններուն, հիանալի տեսարաններուն յարգը ճանչցած և անոնց ուշէ պատկառած են։

***

Մեր առօրեայ գործողութիւններուն մէջ հիմը, խարիսխը գիտութիւնն աւելի հաւատքը, վաստհութիւնը մեծագոյն տեղը կը բռնէ։ Հազարաւոր, միլիոնաւոր մարդիկ երկաթուղիին, շոգեչարժ մեքենային սկզբունքը չեն հասկնար, չե՛ն կրնար ըմբռնել, այլ սակայն անոր բովանդակ օգտակարութիւնը ճանչնալով, խորունկ յարգանք կը մատուցանեն մեծանուն հնարիչ, մեքենագործ Ջէյմս Ուօթին. հեռագրական թելերուն համար ալ այդպէս չէ՞, երկրի բնաբոյսը քնկիչներէն քանի՞ն կը հասկնան անոր հիմը, սկզբունքը, բայց այդ չարժիչ զօրութիւնը չհասկնալը, չճանչնալը պատճառ մը չէ՛ որ ամենանք անոր սփռած բիւր բարիքները, օգտակարութիւնը, ու երախտապարտ սիրտ մը չկրենք Սամուէլ Մորսին հանդէպ։ Հեռաձայնին, ձայնագրին համար ալ այդպէս չէ՞։

Արդ, երբ դիւտի մը սկզբունքը չճանչնալով, չհասկնալով մեր տգիտութիւնը կը ստիպէ զմեզ ուրիշին վստահիլ, քնութեան ուսմանց պարապողէ մը մըն ալ Աատուծոյ նկատմամբ նոյն սկզբունքը պահանջելու է։

Իմաստակներէ ոմանց ըսածին համաձայն Աատուած աչխարհս իբրեւ մեծ մեքենայ մը չինէց, ու չարժուն, կանոններ տալով անոր, թողուց որ ինքնիրեն գործէ, ինքն իր բաղդը չնորհ։ Մարդկային տկար միտքերը այսպէս կը խորհին, աչխարհի ստեղծագործութեան մէջ ոչինչ կը տեսնեն։ Այսպէս խորհիր՝ սակայն՝ բացարձակապէս անտեղութիւն է։ Աատուած առանց յատակագիծի չէին նեց այս աչխարհը, բնական է թէ Ան իրեն յատակագիծ մը, ծրագիր մը ունէր, ու քանի որ ծրագիր մը ունէր տարակոյս չկայ թէ նպատակ մը ունէր, և եթէ Աատուած երկրագունտս ստեղծելուն մէջ նպատակ մը ունէր, ստեղծագործութեան բոլոր անօրինութիւնները բնական է թէ իր նպատակին կատարմանը պիտի ծառայեցնէր։ Այո՛, մեր տգիտութիւնը, մեր տկար կարողութիւնը ինքնին կը ստիպէ որ չատ բնական պատճառներով վստահինք Աատուծոյ և ստեղծագործութեան մէջ նախախնամութեան համար մեծ նպատակ մը տեսնենք։

***

Բնութեան մէջ ոստում չկայ, ճչմարիտ ճչմարտութիւն մըն է սա։ Մէկ ոստումով դէպի կատարելութիւն չենք կրնար նետուիլ, միշտ գաղտնիք մը վերապահած է բնութիւնը ապագայ մարդուն։ Իր ժամանակին ամենէն խելացին, հանճարեղն իսկ չի կրնար դարէ ի դար կատարեալ եմ ու պիտի ինամ ըսելով ձեռք բարձրացնել։ Նամանաւանդ երբ ափ մը աւազ կ'առնէր ծովէն ու իմ գիտցածս սոսկ մէկ հատիկն է ատոնցմէ, կ'ըսէր, իր համեստութենէն աւելի բացարձակ ճչմարտութիւն մը կը խոստովանէր. կ'ուզէր հասկնալ թէ բնութիւնը արդարեւ անհատնում գանձ մըն է, թէ միշտ գաղտնիք մը կը պարունակէ։ Քանի որ օր օրի և գիշեր գիշերի նոր յայտնութիւններ, նոր հընարքներ կ'ըլլան, չնորհիւ հանճարեղ, մտացի մարդոց նոր գաղտնիքներ կը կորզուին բնութեան ծոցէն ու այս օրուան ճչմարտութիւն ճանչցուածը վաղը սխալ, թիւր կը կարծուի, ուրեմն լաւ երբէք անգոհանալու և հեգնելու չենք անցեալը, զի անցեալը յառաջդիմութեան առնդուղին առաջին աստիճանը կրնանք համարիլ, առանց որոյ չպիտի կրնայինք ներկայ դիրքին մէջ գտնուիլ։

Թաղէսի, Սոզոնի, Սոկրատի, Պաղտմէոսի կարգ մը կարծիքները, օրինակի համար երկրագունտիս կազմութեան, անոր կանոնաւոր չարժումներուն նկատմամբ, ճի՛շդ է թէ նորագոյն գաղափարներուն հետ բաղդատելով չատ խակ և ոչինչ բաներ են, բայց օրուան ոչինչները անցեալին համար անգին, թանկագին էին, ու գուցէ այս աւուր ճչմարիտ ճչմարտութիւնները, մօտաւոր ապագայի մը համար «խոշոր սխալներ անցեալին» ըսուին։

ՌՈԶՄԵՐԻ

ՕՄՄԱՆԵԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

«ՀԱԵԱՔ ՎԷ ՔԻՔԱՊԼԱՐ»

ԹՈՒՐՔ ԳՐԱԳԷՏԻ ՄԸ ՈՒՍՈՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՖՐԱՆՍ. ՀԵՂԻՆԱԿՆԵՐԷՆ ՈՄԱՆՑ Վ.ԲԱՑ

Բ (*)

Գալով Ֆլօպէռի, Ահմէտ Շահպ պէյ «Մատամ Պօվարի» հեղինակին նըկարած է ընդարձակ ճառ մը՝ որուն մէջ անոր գործերն ու իրապաշտ փիլիսոփայութիւնը կը վերլուծէ։ Ֆլօպէռի էութեան ու բոլոր գրականութեանց հետ բաղդատելի քանի մը կանոններու վրայ խօսելու առիթով, քիչ մըն ալ արդի թուրք գրականութեան չուրջը կը դառնայ։

Ահմէտ Շահպ «Մատամ Պօվարի»ն չատ մանրամասնօրէն ուսումնասիրած է, ու մէջ բերած այն գաղափարը թէ՝ թէնի նման հետազօտող մտքեր հիացած են՝ երբ մարդուն հոգիին նկատմամբ իրենց ունեցած ու պարզած հայեացքները սոյն վէպին մէջ կիրարկուած կը տեսնեն։ Այս վէպին հերոսները եթէ մի առ մի առնուին, կը տեսնուի որ ասոնց «ես»ը միայն պզտիկ գործերու միատեղ գալէն առաջ եկած է։

Ֆլօպէռի վերլուծման ու պատկերացումի կարողութիւնը հասկնալու համար, պէտք է կարդալ այն էջերը՝ որոնք ցոյց կուտան թէ գիւղերուան միւնոյն լամպարին թրթռուն լոյսին տակ պառկող Շառլ Պօվարիի ու իր կնոջ (Էմմա) միջև որպիսի՝ անանցանելի վիհ մը կայ, և թէ այս երկու ուղեղներուն մտածումները որքան ներհակօրէն իրարու զուգորդ են։ Ֆլօպէռ այնպիսի գրելարուեստ մը ունի որ, թէ՛ կը պատկերացնէ և թէ կը քանդակէ։ Իր պարբերութեանց մէջ բեկբեկ ու ճղճիմ ո՛չ մէկ կէտ կարելի է նշմարել, ամէնն ալ ամբողջ ու առողջ մէյմէկ արձաններ են. այս պատճառաւ Ֆլօպէռ Ֆրանսայի գրականութեան պատմութեանը մէջ իբր ամենէն մեծ գաղական հեղինակներէն մին՝ անմահացուցած է իր անունը։

Ֆլօպէռ Սթէնտալի «Կարմիր ու սեւ» իրապաշտ վէպը կարդացած աուեն կը բորբոքի. այս վէպը կը չփոթէ իր դատողութիւնը։ Սթէնտալի դէմ կը փերփռի, յետոյ «Թշուառներ»ը երբ կը կարդայ՝ հետեւեալ յայտարարութիւնը կ'ընէ. «Թշուառներուն ընթերցանութիւնը զիս ա՛յնքան յուզեց ու զայրացուց որ կեանքս անոր հեղինակին պաշտումովը անցընելով մէկտեղ, հիմակ այլեւս կը ձանձրանամ անկէ. Այս գրքին մէջ ո՛չ իրականութիւն, ոչ ալ մեծութիւն կայ. գալով ոճին, ինծի անանկ կը թուի թէ՝ ակամայ տափակ ու թերի կերպով մը յօրինուած է։ Ծանրիին պէս վատակնդաղ կիներ, Ժ. Վալժանի պէս դատապարտեալներ ո՞ր կը գտնուին, ասոնք մարդ չեն, պաճուճապատանքներ միայն!»։

Անտարակոյս՝ կը յաւելու Ահ. Շահպ

(*)Բ. և վերջին մասն է Ա. մասը տես երէկուան «Սուրհանդակ»ին մէջ։

Երեք ժամէն հտքը յաճախորդդ կուգայ։

—Այսօր սատկ չունիմ, քանի մ'օրէն պիտի գամ ապրանքներն առնելու, մըննաք բարով։

—Նկո՛ւր, ո՞ւր կերթաք... խօսք մ'ունիմ... վայրկեան մը... ինձի նայի՛... աղա... բարեկամ... չգա՞ս... եկսւր տէ, դարձեալ գնա... չենք ուտեր քեզի...

Անհնդ է որ ետ դառնայ։

Կզգաս դժբազդաբար թէ յաճախորդդ ուրիշ վաճառականի մը հետ համաձայնած է աւելի գոհացուցիչ պայմաններով։ Ջիլ մը գրագրիդ դէմ կը բարկանաս և յետոյ կսկսիս հայհոյութիւններ փաթթել Մնովք աղային գլխուը։

(Շարունակելի)

«ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ»Ի ԳՐԱԿԱՆ ԹԵՐԹՈՑՆԸ (14

Ց. Ց. ՊԱՐՈՆԵԱՆ

ՔԱՂԱՔԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՎՆԱՍՆԵՐԸ

Ջ

—Մա՞յրդ։
—Դէհ չէ։
—Մեծ մա՞յրդ։
—Հանգիստ է։
—Փեսան ի՞նչ կընէ։
—Ի՞նչ ընէ։
—Ձեզի՞ է։
—Չէ։
—Դո՞ւք փեսին տունն էք։
—Չէ։
—Ո՞ւր էք հապա։
—Մեր տունը։

ՄԱՐՏԱԿԱՆ

ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Ա. Ս. ՍԱՐԳՍՅԱՆԻ

Վիրավորվել է Ղարաբաղի ճակատում։

—Ձեզ ինչպե՞ս հաջողվեց ազատվել գերությունից։

—Ես ինքս չգիտեմ, թե ինչպես։ Ինձ թվում է, թե ինչ-որ հրաշք պետք է լիներ, որ ես ողջ մնայի։ Ես ինքս ականատես եղա, թե ինչպես ոչնչացրին մեր գնդի հրամանատարին։ Ես ինքս վիրավորվեցի, ընկա գետնին, ինձ կարծես մեռած էին համարել։ Ես ուշքի եկա, երբ արդեն գերի էի։ Ինձ հետ գերի էին ընկել ևս մի քանի հոգի։ Մեզ տարան Շուշի, ապա՝ Ագդամ։ Ագդամում մեզ ամբողջ գիշեր պահեցին մի ախոռում։ Առավոտյան մեզ դուրս հանեցին, շարեցին, ասացին, որ մեզ պիտի գնդակահարեն։ Ես ինքս լսեցի, թե ինչպես հրամանատարը հրամայեց կրակել։ Ես

ՓԱՐԶ ՍՏԱՑՈՒԱԾՔՆԵՐ

(ՍԿԶԲՆԱԿԱՆ ՏԵՂ)

ՍՏԱՑՈՒԱԾՔՆԵՐ.—Մուսա Ե. առաջին տպագրություն։ Պատմվածքներ, մեկ հատոր։ Գին 1 ռուբլի, փոստով 1 ռ. 50 կ. Ստացվում է հեղինակից։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԼՐԱԳՐՈՂ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԼՐԱԳՐՈՂ.—Ամսագիր գրականության, գիտության և հասարակական կյանքի։ Խմբագրությունը և հրատարակությունը Ս. Պետերբուրգում։ Տարեկան բաժանորդագինը 8 ռուբլի։ Ամսագրի 1 տետրակը 1 ռուբլի։ Ստացվում է խմբագրությունից։ Հասցե՝ Санктпетербургъ, Армянскій переулокъ, № 1188

ՀԱՅԱԳԻՏ.—Ս. Պետերբուրգում հրատարակվող գիտական ամսագիր։ Խմբագրությունը և հրատարակությունը Ս. Պետերբուրգում։ Տարեկան բաժանորդագինը 8 ռուբլի։ Ստացվում է խմբագրությունից։ Հասցե՝ Санктпетербургъ, Армянскій переулокъ, № 1188

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱՐԱՆ.—Ամսագիր գրականության, գիտության և հասարակական կյանքի։ Խմբագրությունը և հրատարակությունը Ս. Պետերբուրգում։ Տարեկան բաժանորդագինը 8 ռուբլի։ Ստացվում է խմբագրությունից։ Հասցե՝ Санктпетербургъ, Армянскій переулокъ, № 1188

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԼՐԱԳՐՈՂ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԼՐԱԳՐՈՂ.—Ամսագիր գրականության, գիտության և հասարակական կյանքի։ Խմբագրությունը և հրատարակությունը Ս. Պետերբուրգում։ Տարեկան բաժանորդագինը 8 ռուբլի։ Ստացվում է խմբագրությունից։ Հասցե՝ Санктпетербургъ, Армянскій переулокъ, № 1188

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՈՍԿԻ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՈՍԿԻ.—Ամսագիր գրականության, գիտության և հասարակական կյանքի։ Խմբագրությունը և հրատարակությունը Ս. Պետերբուրգում։ Տարեկան բաժանորդագինը 8 ռուբլի։ Ստացվում է խմբագրությունից։ Հասցե՝ Санктпетербургъ, Армянскій переулокъ, № 1188

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՈՍԱՆՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՈՍԱՆՔ

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՕՆԿՐՈՒԱԶ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1857ԻՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿՈՎ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ Ի ՊՈՒՏԱԲԵԾԴ

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

ԱՊԱՀՈՎԱԳԻՆ ՎՃԱՐՈՒԱԾ 332,000,000 ՖՐ. ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ 114,000,000 ՖՐ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԳՈՒՄԱՐ 461,035,390 ՖՐ.

Սոյն ընկերութեան պայմանները թուրքիոյ մէջ գործող միւս ընկերութեանց պայմաններէն ամենէն նպաստաւորներն են։ Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ, խիստ օգտակար պայմաններով եւ անմրցելի գիներով — ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ի դէպ մահու եւ կենաց, չանապատիների մասնակցութեամբ եւ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐԵԱԼ տոկոսի սակերով, որպէս նաեւ աղջկանց դրամագլխի կազմութեան եւ ցմահ գանձելի տարեթոշակներու

կ'արժէ ուրեմն չմոլուր ապահովագրուելէ առաջ անգամ մը ընկերութեանս պայմանները աչքէ անցընել։ Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել ընկերութեանս գրասենեակը,

ՊՕԼԻՍ, ՊԱՐՆԱԹԱՆ ԽԱՆ

Ընկերութեան դրամատունն է ՕՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆԵՒԱՆ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՈՐՏԱԿԱԼՔ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ ՔՐԻՍԹՈՓ Ն. ՊԱՒԼՈՒՆԱԿԻ

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

ՀԱՒՈՏԹՆԵՐՈՒ ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

2ՐԴ ՇԱԲԱԹ, 1903 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 8ԷՆ 14

ՀԱՑՏՔԸ ՓԱՏՔ-ԷՆԿՓԻՓ Ի ԳԼԽ

ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՒԱԾ ԴԻՒ 578 ՔԻԼՕՄԵԹՐ

Քիլոմեթրի տարեկան հասոյթը

Փոխադրութիւն	Ներկայ շրջան Ֆրգ.	Նախորդ շրջան Ֆրգ.	Տարբերութիւն յաւելում Ֆրանգ	Նուազում Ֆրանգ
Շաբթուան մէջ	8271 23	10289 95		2018 72
Նախորդ չաբաթներու	7617 56	13660 41		6042 85
Ցունվար 1էն	7944 39	11975 18		4030 79

ԷՍԿՓՏԷՏ ԳՈՆՓԻՆ ԳԼԽ

ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՒԱԾ ԴԻՒ 445 ՔԻԼՕՄԵԹՐ

Փոխադրութիւն	Ներկայ շրջան Ֆրգ.	Նախորդ շրջան Ֆրգ.	Տարբերութիւն յաւելում Ֆրանգ	Նուազում Ֆրանգ
Շաբթուան մէջ	5141 35	4617 69	523 66	
Նախորդ չաբաթներու	4123 86	6865 68		2741 82
Ցունվար 1էն	4632 61	5741 69		1109 08

ԱՋԴ.— Թէնպէքիի 4% Բրիորիդէ պարտաթուղթերու տէրերուն կը ծանուցուի թէ պայմանաժամին 1897ին լրացող թիւ 8 կարօններէն անոնք որ չներկայացուին մինչեւ 1913 յունվ. 31/14 փետր. պիտի ջնջուին։

Կ. Պոլիս 15 յունվ. 1903 25—8

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՈՒՑ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱՋԴ.— Բումելիի երկաթուղիներու պարտաթուղթերուն 198րդ փիճակահանութիւնը տեղի պիտի ունենայ 1903 յունվար 18/31ին ճիդ կէս օրին, Հանր. Պարտուց Վարչութեան կեդրոնատեղին մէջ, հրապարակաւ և Օսմ. կայս. Պանքային ալակցութեամբ։

ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1863ԻՆ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐ.

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 250,000,000 ՖՐԱՆԿ

ԱՄԲՈՂՋՈՎԻՆ ՎՃԱՐՈՒԱԾ

Դիւանագէտ կոչումներէն.— Ղալաթիա կամուրջին գլուխը։

Բնակչի հասցէ.— Մեծ-փողոց թիւ 333։

Պատուոյ հաճախորդ.— Սուլթան Համամ, Ակահվէջիլի խան։

Գլխաւոր գործակալութիւնը և մասնաճիւղերը Պանքային վերաբերեալ ամէն տեսակ գործառնութիւններ կ'ընեն։

Ղալաթիոյ գործակալութիւնը ունի վարձու դրամարկղներ, որոնք տոկուածութեան ու վարձքի չափաւորութեանն տեսակէտով անմրցելի են։ Վարկագրի տէրերուն արտադրութեան տակ դրուած են Ղալաթիոյ և Բերայի գրասենեակներուն մէջ սրահներ։ Պոլսոյ մասնաճիւղը ապրանքի փոխարէն փոխատուութիւններ կ'ընէ և իբր գրաւ կ'ընդունի ապրանքներ, որոնք ի պահ կն դրուին առանց վարձքի Սիրքէճիի մէջ ունեցած իր մասնաւոր մթերանոցին մէջ։

ՀԱՅՈՒՍՏԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Կ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլիս, Սուլթան Համամ, Թոփալեան խան

Թոփալեան խանի յիշեալ մեծ վաճառատունը որ հանդերձեղինաց վաճառատուներուն է՛նը հիմը և է՛ն նշանաւորն եղած է, քանի իր անունը և տեղը փոխած չէ, և իր տէրը, Կ. Էրմէնեան վաճառատան գործառնութեանց մէջ ա՛լ աւելի կանոնաւորութիւն մտցուցած է։

Կը ծանուցուի յաճախորդներուն թէ Թոփալեան խանի չրջականները զանազան անուններով և վերջերս բացուած հանդերձեղինաց վաճառատունները Կ. Էրմէնեան և Ընկ. վաճառատուներուն հետ ո և է յարաբերութիւն և կապակցութիւն չունին։ Հետեւաբար յաճախորդները կը հրաւիրուին դիմել Թոփալեան խանի վաճառատունը։

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐՆ ԱՒ ԲԱՑ Է

ՀԱՃԻ ՇԱՀԻՆ

ՄԵՆ ՀԱՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ պատրաստ և չափու վրայ հանդերձներու, Կ. Պոլիս Սուլթան Համամ, Հավուզը խանի մօտ, թիւ 25։

Այս վաճառատան հիմնադիրն, Արտակ Մօսիկեան, տարիներէ ի վեր, իր ուղղամտութեամբ յաճախորդներուն վստահութիւնը և համակրութիւնը գրաւած ըլլալով և փափաքելով իր ծառայութիւններն աւելի ընդարձակել, իրեն ընկեր-եղբայր առած է վաճառ Տահամեանն անուն փորձառու երիտասարդն։ Երկու ընկերներ պիտի աշխատին, պիտի չլանան իրենց բազմաթիւ յաճախորդներու գոհունակութեանն արժանալ և իրենց նշանաբանն պիտի ըլլայ՝ ճշդապահութիւն և ազան ծախել շատ ծախելու համար, ինչ որ ամէն առաջ Արտակ Մօսիկեանի ուխտն էր։ Վաճառատան մէջ հրապարակին վրայ նմանը չտեսնուած վարպետ ձեւով մը միշտ նորակոյ է և պաշտօն ունի հակիլ թէ պատրաստ և թէ յանձնարարուած հանդերձեղինաց լաւ և անթերի պատրաստութեան։ Կը խնդրուի ազնիւ յաճախորդներէն չմոռնալ Հաճի Շահինն և յիշել թէ միայն այս վաճառատունն է որ ինքնուրոյնութեամբ հիմնուած է, «Ալլահ պէրէքէթ վէրսին»ի գործնական գաղափարով։

Նոյեմբեր 1էն մինչեւ մայիս 1 վաճառատունն կիրակի օրերն բաց է։ Մէկ թիւ 2 դրուշ, սակարկութիւն չկայ։

ՏՔԹՄ. ԱՐՁՈՒՄԱՆԵԱՆ

ՄԱՆԿԱԲԱՐՁ ԵՒ ՄԱՄՈՒԱԴԻՏ

կանանց հիւանդութեանց

Հաստատած է այս անգամ իր բնակութիւնը Բերա Թէփէ-Պաչի Իսկիլիղ Սարային դէմը թիւ 13 տունը։ Անկն կէս օրէն վերջ հիւանդ կ'ընդունուի։

30—17

ՎԻԵՆՍԱՆ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՎԻՒԲԱՈՒԹԱԿԱՆ ԵՒ ԱԿՆԱԲՈՒԹԱԿԱՆ ԴՈՐԾԻՔՆԵՐՈՒ

Կ. Պոլիս, Պահճէ Գաբրս ձէյալ պէյ խանի կից թիւ 1

ՉԻՄԱԾ ՍՒՆԷՔԻ ՄԱՂԱՋԱՍԸ

Վերոյիշեալ վաճառատան մէջ ակնաբուժական եւ վիրաբուժական ամէն տեսակ գործիքներ ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ կը վաճառուին։ Ամէն տեսակ կակուղ եւ կարծր լաստիկէ (քաուչուկ) առարկաներ, աճուկի կապիճներ (գաբէդ պաղը) տեսակ տեսակ գրեիններ (չիրինկա), էլեկտրական մէքենաներ, ջերմաչափներ, հեռադիտակներ, խոշորացոյցներ, մանրադէտներ (միքրոսքոփ) փոքր և մեծ մանրադէտի ապակիներ, նոր տեսակ ապակի եւս. ակնոցներ կը գտնուին վաճառատանս մէջ.

ԳԻՆԵՐԸ ԽԻՍՏ ԱԺԱՆ

ՖԷՆԻՔՍ ՕԹՐԻՇԻԷՆ

ԿԵՆԱՑ. ՀՐԴԵՒԻ, ԾՈՎՈՒ

ԿԱՅՍ. ԹԱԳ. ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ՎԻԵՆՆԱ, 1860ԻՆ

Գրասենեակ Հաճօբտլօ խան, թիւ 52, 53, 54, 55, 56

ԼԻԱԶՕՐ ՆԵՐԿԱՑԱՑՈՒՑԻՉ Գ. ՖԷՐԱՏԵԱՆ

Ֆէնիքս Օթրիշիէն Ընկերութեան կենաց ապահովագրութեան օրինակ մը. 35 տարեկան մէկը որ կուզէ ապահովագրել Ֆէնիքս Օթրիշիէն ընկերութեան 20000 ֆր.ի և քսանըհինգ տարուան համար, տարեկան 925.80 ֆրգ. պիտի վճարէ և պայմանաժամուն պիտի ստանայ 31266 ֆրգ. հնչուն դրամ ամբողջովին։ Իսկ եթէ մեռնի, դոր օրինակ 10 տարիէն, իր ժառանգորդները անմիջապէս պիտի ստանան 21314.62 ֆր.։

Այս ամէն գումարները ԱՆՈՒԱՆԱԿԱՆ չեն, այլ ԻՐԱԿԱՆ, և Ֆէնիքս Օթրիշիէն ընկերութիւնն այս գումարները վճարումը կ'երաշխաւորէ իր բօլորով։

ԻՒՆԻՕՆ

ՀՐԴԵՒԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1828-1829ԻՆ Ի ԲԱՐԻՋ

ՎԱՆՏՈՄԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ, ԹԻՒ 9 ՇԷՆԳԻՒՂԻՆ ՄԷՋ

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Մինչեւ 1900 տարւոյ վերջը հատուցուած վնաս	252	միլիոն ֆրգ.
1900ին գանձուած ապահովագին	21	» »
Դրամագլուխ եւ պահեստի դրամ	107	» »
Ապահովագրուած դրամագլուխ	19	միլիառ

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

Մինչեւ 1900 տարւոյ վերջը հատուցուած վնաս	120	միլիոն ֆգր.
Ընթացիկ ապահովագրութիւններ	260	» »
Դրամագլուխ և պահեստի դրամ	153	» »
1900ին գանձուած ապահովագին	17	» »

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՀՐԴԵՒԻ ՃԻՒՂԸ ամէն տեսակ ապահովագրութիւններ կ'ընէ Թուրքիոյ մէջ, խիստ նպաստաւոր պայմաններով և գիներով։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂԸ կեանքի վրայ ամէն տեսակ ապահովագրութիւններ կ'ընէ Արեւելքի համար մանաւանդ եւ զեղչեալ սակացոյցերով։

Ընկերութեան դրամատունն է ՕՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆԵՒԱՆ

Արեւելքի ընկերութեան կեդրոնատեղին՝ ՂԱԼԱԹԻԱ, Օսմ. Պանքային դիմացը.

ԻՒՆԻՕՆ ՕՒ ԼՕՆՏՕՆ

UNION OF LONDON

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ. ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

1714ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ Ի ԼՈՆԴՈՆ

Դրամագլուխ Ա. Ո. 3,950,000

Ցաբեկան ապահովագին գոտ Ա. Ո. 1,100,000

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ՅԱԿՈԲԵԱՆ ԽԱՆ, ԹԻՒ 71 ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻՆ ԿԱՐԴԸ

Ընկերութեան գրասենեակն է ՕՍՄ ԿԱՑՍ ՊԱՆՔԱՅԻՆ

Դեր-Գործակալութիւն Ռագիփվան խան թիւ 7, Պոլիս Օրօզտի Պաքին դէմ։

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 մարտ 20ի կայս. Ուքազով արտօնուած կեդրոնատեղին Բեդերսպուրգ, իրեն յատուկ չէնքը։ Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կ'ընդունի կեանքի վրայ, և ՀՐԴԵՀԻ, ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ, ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ ԴԷՄ, ցեկանս ապահովագրութիւն ՇՈՓԵԿԱՒՈՐՈՎ ԵՒ ՇՈՓԵՆԱՒՈՎ ՈՒՂԻՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒՆ ԴԷՄ, ինչպէս նաեւ ՀԱՑԵԼԻՆԵՐՈՒ ԵՒ ԱՊԱԿԻՆԵՐՈՒ կոտրուելուն դէմ։

Ընկերութեան դրամագլուխն է ամ-

՝ոլին վճարուած	10,666,667	ֆրգ.
Երաշխաւորութեան գումար	122,000,000	»
Ընկերութեան ապահովագրուողներուն վճարուած դրամագլուխ եւ վնասուց հատուցում	249,400,000	»
1901 տարւոյ մէջ գանձուած ապահովագին և տոկոս	54,000,000	»

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել առ

Ինսիկն Ընկերութեան յԱրեւելս Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար ԹԷՕՏՕՐ ՐԷՖՖԷՆ

ՈՒԷՍՏԴՐՐՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՆԳԼ. ԱՊԱՀՈՎ. ԸՆԿ.

ՀԻՄՆԵԱԼ 1851ԻՆ

Հատուցուած վնասներու գումարը	Անգլ. ոսկի	6,000,000
Պատրաստ դրամ և տարեկան հասոյթ	» »	1,250,000
Վճարեալ դրամագլուխ	» »	410,000

Հիմնադրութեան ծանօթ ֆունտ. և ֆերմ. ընկերութենէն վերցուել գրքոյկը 100,000ը անվնաս

ՈՒԷՍՏԴՐՐՆ Ընկ. հրդեհի դէմ ամէն կարգի գործեր կ'ապահովագրէ, վնասները տեղւոյն վրայ և անմիջապէս կը հատուցանէ։

Տնօրէն Թուրքիոյ գործակալութեան, ԴԱՒՈՒԻԿ ԱՍՏՈՒԱՆԱՏՈՒՐ Պոլիս, Պահճէ Գաբրս Աղանիատի խան թիւ 20, 21, 22

Գաւառաց մէջ գործունեայ եւ պատասխանատու գործակալներ կը փնտռուին

ԾԱՆՕԹ.— Տեղւոյս էն ծանօթ Ֆրանս. եւ Ֆերմ. ընկերութեանց պատասխանատուքը՝ իրենց հասոյթին հետ բաղդատմամբ 100%ին աւելի չէ, մինչդեռ «ՈՒԷսդըրն»ինը 125% է, ինչ որ գերազանց երաշխաւորութիւն մը կ'ընծայէ իր հրակոչած վրայ։

ՍԻՆԿԷՐ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԱՆ

THE SINGER Manufacturing Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները՝ զուտ անգլ. պողպատէ չինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են որ աշխարհիս ամէն կողմերուն տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակները ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէրի Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական և չքադրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ ԲՈՎԱՆԴԱԿ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ

Սինկէրի մեքենաները կը վաճառուին՝

ԲԵՐԱ՝ Շիտակ ձամբայ, Պօն-Մարշէի դիմաց թիւ 343 և 343կիսին։
Շիտակ ձամբայ, կալաթա Սէրայի դիմաց։

ՂԱԼԱԹԻԱ՝ Սինկէր խան Թիւնէլին եռեւ։
Թրամուէյի կայարանին դիմաց։

ՊՈԼԻՍ՝ Սուլթան Համամ թիւ 2։
Սուլթան Պայազիտ Թրամուէյի կայարանին դէմ թիւ 13։

ՍԿԻՒՏԱՐ՝ Զարդը Պօյու թիւ 140։

Ընկերութեան ընդհանուր կեդրոնատեղին է Բերա, Մեծ-Փողոց թիւ 34։ կրկին՝ Սարգիս պէյ Տիւզեանի տունը։

Կեդծիքէն զգուշանալու համար վերի նշանին ուշադրութիւն ընելու է։

ՏՔԴ. Յ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

Մասնագէտ բժիշկ մորքի, Գաղղիական ախտի, Այրերու եւ կիներու ծննդական գործարանքներու եւ. հիւանդութեանց

Բիչեալ բժիշկը, որ 15 տարի շարունակ պաշտօնավարած է Գասթէյնեի նահանգին հիւանդանոցներուն մէջ, ուր վերոյիշեալ հիւանդութիւնները այնչափ տարածուած են, և որ 5 տարիի չափ ալ Եւրոպայի այդ հիւանդութեանց յատուկ նշանաւոր հիւանդանոցներուն մէջ ուսումնասիրութիւններ կատարած, և գործնական փորձեր ըրած է, և այս կերպով նոյն հիւանդութիւններու բուժման ամենավերջին մեթոտներուն մէջ ձեռնհասութիւն ձեռք բերած, այժմ հաստատուած է Բերա Պէօյիւք Բարմագ գարու թիւ 10 տունը, և կէս օրէն մինչեւ ժամը 11 կը գտնուի Պոլիս, Պաղչէ գափու, պահանոցին դիմացը, Քրիչիքեան դեղատունը, ուր կը դարմանէ վերոյիշեալ հիւանդութիւնները, որչափ ալ հինցած ըլլան ատոնք։ Ուրբաթ օրերը ձրիաբար կը դարմանէ աղքատները։ 100—26

ԼԱ ԿԱՐՏԻԷ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

26 ԱՒԳՈՒՏՈՍԻ ՏԸ ԼՕՐԵՐԱ ԲԱՐՁ

Շատ նպաստաւոր պայմաններով և գիներով կ'ապահովագրէ տուներ խանութներ, մթերանոցներ, գործարաններ եւն. եւն., ինչպէս նաև անոնց մէջ գտնուած ապրանքները և կարասիները՝ թէ՛ կ. Պոլսոյ և թէ ամբողջ Թուրքիոյ մէջ.

Արագ եւ կանոնաւոր վճարումներ

ԱՐԻԵԼՔԻ ՀԱՄԱՐ ՏՆՕՐԷՆ

ԷՐՆԷՍՏ ԿԼԱՎԱՆԻ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ՅԱԿՈԲԵԱՆ ԽԱՆ, 67

Գոհացուցիչ քանիսիօններ կը տրուին ծանօթ միջնորդներու։ Տնօրէնը գործակալներ կուզէ այն քաղաքներուն մէջ ուր ներկայացուցիչ չունի։ Լաւ յանձնարարագիրներ կը պահանջուին։ 52—16

ԽԱՉԻԿ Մ. ԽԱԶԱՏՈՒՐԵԱՆ

ՈՂՈՒՄՅԻՉ ՊԱՐԻ

Լաւագոյն պարող մը ըլլալու փափաք ունեցող պարի սիրահարներու կամ տարեվերջեայ գոհացում տալու համար խիստ դիւրաւոյց մէթոտ մը պատրաստած է, որով չատ քիչ ժամանակի մէջ կրնան օգտուիլ, տեղեկանալով կարգ մը պարերու, ինչ որ պէտք է. ի հարկին պատրաստ է նոյն իսկ մէկ անգամէն, այսինքն մէկ ամբողջ օրուան մէջ լաւ մը ողուեցնելու երաշխաւորութիւնը ստանձնել։

Դասախօսութիւնք մանաւանդ տուներու մէջ։

Դիմել՝ Մեծ-Շուկայ, Գալաթգըլար Պաչը, Մէրճէճի խանի կարգը, Ֆէյզի Սեպուհ աղայի խանութը։ 15—15